

Т Е С Т

ЗА КОНКУРСНИЯ ИЗПИТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ВАРИАНТ № 1

1. В коя от подчертаните думи е допусната правописна грешка?

Американски ескадрен миноносец акостира (А) на пристанището във Варна, за да участва (Б) в съвмесно (В) учение с българските и румънските военноморски (Г) сили в Черно море.

2. В кой ред всички думи са написани правилно?

- А) арбалет, кабриолет, въртолет
- Б) срязал, слязал, белязал
- В) въоръжение, въображение, въплъщение
- Г) сграда, сдание, сглобка

3. В кое от изреченията е допусната правописна грешка?

- А) Състезателките по борба окупираха първите шест места в десетката на най-добрите спортисти на Симеоновград.
- Б) Амортесьорът се състои от бутало, което е прикрепено към уплътнен резервоар, пълен с масло или въздух.
- В) Известен блогър написа отворено писмо до своя избраник в парламента.
- Г) Британски психолози стигнали до извода, че начинът, по който разполагаме иконите по десктопа на персоналния си компютър, издава характера ни.

4. В кое от изреченията НЕ е допусната правописна грешка?

- А) Честита Баба Марта!
- Б) Честита Първа Пролет!
- В) Честит Първи Май!
- Г) Честит Рожден Ден!

5. В кое от изреченията НЯМА граматична грешка?

- А) Експертът обясни как да се разработи проекта за финансиране на младежки идеи.
- Б) Мостът е дело на Кольо Фичето – самобитният български гений.
- В) Леденикът е най-голямата българска пещера.
- Г) Белия вожд гледаше замислено към Скалистите планини.

6. В кое от изреченията има граматична грешка?

- А) Незапомнените студове причиниха тежки аварии, които оставиха без вода и ток много селища в Силистренския и Русенския региони.
- Б) В блока има двадесет двустайни апартамента, а само пет от останалите апартаменти са четиристайни.
- В) Земята се върти около своята ос, която минава през Северния и Южния полюс.
- Г) Познаваш ли някого, който е заливал лаптопа си с бира?

7. В кое от изреченията НЯМА граматична грешка?

- А) Способни ли сме да разпознаем злото, носейки като своя маска всички добродетели?
- Б) Физическото и психическото състояние на военните се следи през цялата им кариера, изпращайки в историята една от доскорошните емблеми на българската армия – дебелия старшина.
- В) Британските медии тиражираха новината, че принц Уилям и съпругата му Катрин са наели испанска бавачка за принц Джордж, чиято самоличност не беше разкрита.
- Г) Полиция отнеха шофьорската книжка на пилот от Формула 1, шофирайки в нетрезво състояние.

8. В кое от изреченията има пунктуационна грешка?

- А) Рикшата не е японско изобретение, макар че в Япония е била използвана за пръв път.
- Б) На концерта Иън Пейс изпълнява соло на барабани, подобно на което до този момент публиката не е чувала.
- В) Младите шофьори катастрофират по-често не защото нямат опит зад волана, а заради самонадеяност.
- Г) Работникът може да прекрати трудовия си договор без предизвестие в случай, че работодателят не изпълни свое задължение.

9. В кое от изреченията НЯМА пунктуационна грешка?

- А) Може да е глупаво, но щом ти е писано, да се движиш почти винаги върху усойния тротоар на улицата, по която протича животът ни, идва време, когато всичко, което се мярка откъм другия, слънчевия тротоар почва да ти се вижда нереално и нетрайно като мираж.
- Б) От малките вили и кирпичените постройки сред лозята, се разнасяха ту задружни песни бързи и жизнерадостни като хоро, ту самотни и провлечени гласове, наситени с печал, която се издигаше към синьото небе.
- В) Стигаше само да скочиш от леглото, да надзърнеш през прозореца, и тутакси да разбереш, че ей сега в този миг, започват свободата и волният живот, че изгрява първото утро на лятото.
- Г) Тримачтовият търговски и боен кораб с водоизместимост двеста и шестдесет тона, наречен „Еразъм“, бе тръгнал от Ротердам, въоръжен с двадесет топа, и единствен бе оцелял от първата холандска експедиция, изпратена да срази врага в Новия свят.

10. В кой ред отношението между словосъчетанията е различно от отношението между словосъчетанията в другите редове?

- А) тежък характер – тежък хладилник
- Б) бедна фантазия – бедна старица
- В) горчиво кафе – горчиво лекарство
- Г) златни ръце – златни бижута

11. В кой ред отношението между думите е както в двойката думи минзухар – перуника?

- А) дъб – бук
- Б) кокиче – букет
- В) липа – шипка
- Г) лале – цвете

12. В кой ред думите НЕ са синоними?

- А) клеймо – печат
- Б) мимика – жест
- В) рефрен – припев
- Г) алегория – иносказание

13. В кой ред думите НЕ са антоними?

- А) егоизъм – алтруизъм
- Б) микрокосмос – макрокосмос
- В) ретроспекция – перспекция
- Г) апатия – антипатия

• Прочетете текста и изпълнете задачите към него (от 14. до 18. включително):

Драги мой, ти правиш точно обратното на това, което желаеш. Разчиташ да минеш за образован, не пропускаш да купиш най-хубавите книги, но всичко излиза с краката нагоре и става свидетелство за твоята неграмотност. Нещо повече, ти всъщност не купуваш най-хубавите книги, а се подвеждаш по мнението на такива люде, които хвалят каквото им падне, превръщащи се в божии дар за всички лъжесхвалители на книгите, истинско съкровище за търговците. Ясно ли ти е как ще разбереш дали една книга има някаква стойност? Дори и да ти дам възможност да прегледаш изящните издания на Калин и прилежните ръкописи на прославения Атик, каква полза ще имаш ти от придобивката, чудачко, щом не разбираш тяхното изящество? Гледаш книгите с широко отворени очи, още малко, Зевс ми е свидетел, ще ти изскочат от орбитите, и четеш нещо на глас толкова бързо, че погледът ти изпреварва езика. Но това не стига. Трябва да схващаш и достойнството, и недостатъка на написаното в тях и да вникваш както в смисъла на цялото, така и в прелестта на отделните изрази, да познаваш кои от тях са съчинени от писателя по утвърдените правила и кои са съмнителни, чужди или подправени.

Та ти, макар да си все с книга в ръка, все улисан в четене, разбираш от прочетеното толкова, колкото магарето – от лирата, когато мърда ушите си в такт с музиката. Тъй че, ако самото набавяне на книги правеше купувача им образован, доставянето им непременно щеше да струва много скъпо и щеше да бъде достъпно само за вас, богаташите, стига да можеше да купувате и образованието си на пазара, измествайки с парите си нас, бедняците. Тогава кой би могъл да си съперничи по образование с търговците и книжарите, които имат и продават толкова много книги. Но ако пожелаеш да провериш по-внимателно, ще видиш, че те едва ли те надвишават по образованост, а и приказката им е варварска като твоята, и мисълта им – никаква. Явно, красиво и грозно са за тях все едно. Каква полза тогава да купуваш книги, освен ако не смяташ и самите книжни шкафове за начетени, понеже съхраняват толкова много съчинения на древни автори.

(Лукиан, „Необразованият купувач на книги”)

14. Какъв е жанрът на текста?

- А) разказ
- Б) сатира
- В) интервю
- Г) очерк

15. Кое от следващите твърдения е вярно според текста?

- А) Необразованият човек не може да бъде истински ценител на книгите.
- Б) Книгите на Калин и Атик ще бъдат много полезни за необразования читател.
- В) Достатъчно е да разбираме само достойнствата на книгата, която четем.
- Г) Необобразованият не умее да чете бързо.

16. Кое от следващите твърдения НЕ е вярно според текста?

- А) Необобразованият купува книги, за да изглежда образован.
- Б) Ако имат възможност, богатите хора биха купували образованието си.
- В) По времето на Лукиан книгите са недостъпни за бедните хора.
- Г) Образованият читател оценява не само цялостния смисъл на прочетеното, но и езика на автора.

17. Кой е основният стилистически похват в текста?

- А) алегория
- Б) реторическо обръщение
- В) градация
- Г) образен паралелизъм

18. Подчертаният израз *хвалят каквото им падне* в текста означава:

- А) хвалят неубедително
- Б) хвалят незаслужено
- В) хвалят безкористно
- Г) хвалят безразборно

19. От кое стихотворение на Дебелянов са следващите стихове?

*Аз умирам и светло се раждам –
разнолика, нестройна душа,
през деня неуморно изграждам,
през нощта без пощада руша.*

- А) „Спи градът”
- Б) „Пловдив”
- В) „Черна песен”
- Г) „Един убит”

20. Кой от следващите разкази НЕ е написан от Елин Пелин?

- А) „Другоселец”
- Б) „По жътва”
- В) „Ветрената мелница”
- Г) „Спасова могила”

21. В коя от следващите творби мъглата е метафоричен образ на безнадеждността?

- А) „Новото гробище над Сливница” от Иван Вазов
- Б) „Две души” от Пейо Яворов
- В) „Зимни вечери” от Христо Смирненски
- Г) „Прозорец” от Атанас Далчев

22. Кое от твърденията е вярно?

- А) В баладата „Хаджи Димитър” Ботев пресъздава с изключителна художествена сила едно народно поверие.
- Б) Според помощник-регистратора („Разни хора, разни идеали” от А. Константинов) всички документи на Парламентарната анкетна комисия трябва да се унищожат.
- В) В разказа „Последна радост” Йовков изследва силата на красотата, която може да подтикне към престъпление, но и да преобърне хорските сърца към прошката.
- Г) Лирическият герой в стихотворението „Юноша” от Н. Вапцаров е възторжен младеж, който търси смисъла на съществуването си.

23. Кое от твърденията НЕ е вярно?

- А) В романа „Под игото” Вазов разкрива духовно-психологическите измерения на най-драматичното историческо събитие преди Освобождението – Априлското въстание.
- Б) Със смъртта на Елка („Гераците” – Елин Пелин) започва разпадът на патриархалните нрави в семейството на Йордан Герака.
- В) С образа на Борис Морев („Тютюн” – Димитър Димов) писателят произнася присъда над подмяната на човечността с мегаломански идеи за власт – на всяка цена и с всички средства.
- Г) Образът на Рафе Клинче от „Железният светилник” на Димитър Галев възплава мотива за неспокойния творчески дух, осъден да остане неразбран от обществото.

24. Кое от твърденията е вярно?

- А) „Левски” от Иван Вазов е елегия.
- Б) „Спи езерото” от Пенчо Славейков е сонет.
- В) „Градушка” от Пейо Яворов е поема.
- Г) „Септември” от Гео Милев е ода.

25. Кое изразно средство НЕ е използвано в следващите стихове?

*Език свещен на моите деди,
език на мъки, стонове вековни,
език на тая, дете ни роди
за радост не – за ядове отровни.* (Иван Вазов)

- А) анафора
- Б) антитеза
- В) инверсия
- Г) синекдоха

ОТГОВОРИ

на теста от вариант № 1
за конкурсния изпит по български език и литература

Въпрос №	Верен отговор
1	В
2	В
3	Б
4	А
5	Г
6	А
7	Б
8	Г
9	Г
10	В
11	А
12	Б
13	Г
14	Б
15	А
16	В
17	Б
18	Г
19	В
20	А
21	В
22	А
23	Б
24	В
25	Г